

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Informeren over OOGO Passend Onderwijs-
Jeugd 15-12-2021
BEHANDELD DOOR
JMW (Jan) Jegers

DATUM
23 december 2021
Verz.: 23-12-2021
TELEFOONNUMMER
043 350 3124

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2021.36370

E-MAILADRES
Jan.Jegers@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Wij hebben de afspraak dat ik uw raad informeer over de bestuurlijke afspraken die de portefeuillehouders onderwijs-jeugd van de Heuvellandgemeenten maken met de onderwijsbestuurders van primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs, in hun te voeren Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) Passend Onderwijs-Jeugdhulp. Op 15 december jl. heeft een OOGO plaatsgevonden. Ik stuur u hierbij de agenda met annotaties, waarmee wij elkaar over en weer hebben geïnformeerd en de daarbij, waar nodig, gemaakte afspraken.

Hoogachtend,

Bert Jongen,
Wethouder Onderwijs, Jeugdzorg, Studentenstad en Sport

Raadsinformatiebrief

DATUM
23 december 2021

OOGO Passend Onderwijs-Jeugd Maastricht-Heuvelland 15-12-2021 met annotaties en afspraken

1. Opening, mededeling en vaststellen agendapunten

2. Conceptverslag

3. Samenwerking ZL: doorontwikkeling regioplatform

Het platform gaat verder in een andere vorm. Er is afgesproken dat een kleine groep mensen een thema in kan brengen dat draagvlak heeft bij een (deel) van de mensen in of rondom het platform. Dat betekent dat ook mensen die niet in het huidige platform zitten, kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen. Deze groep neemt ook de organisatie, uitnodiging en vormgeving van de bijeenkomst op zich. Dit betekent dat de agendacommissie inclusief voorzitterschap zal ophouden te bestaan.

De volgende suggesties zijn besproken als thema's voor de komende bijeenkomsten en zullen worden geagendeerd en voorbereid door de betreffende organisatoren en hun groep:

1. Arbeidsmarkt vraagstukken door 'krapte op de arbeidsmarkt' en hoe verhouden we ons t.o.v. elkaar.
2. De interprofessionele samenwerking (zoals bij de doelgroeparrangementen).
3. Inclusie, meer toegespitst op de situatie die nu in het VO zichtbaar wordt.

De inspiratieregio was gepositioneerd onder het regioplatform. Dat zal nu een andere inbedding krijgen in de verdere doorontwikkeling. In de inspiratieregio zijn twee doelstellingen geformuleerd voor de regio: 1. Basis op orde (tour de werkplaatsen) en 2. Netwerkgeregule. Tour de werkplaatsen staat op de agenda van dit OOGO. Netwerkgeregule is langs de inhoudelijke lijn tot stand gekomen via de centrale beleidsagenda Zuid-Limburg (vorig OOGO vastgesteld). Deze centrale beleidsagenda wordt op dit moment ingevuld door (keten)partners in de subregio's. De uitvoeringsagenda Maastricht Heuvellands ligt volgend OOGO voor. Ook zal in het volgende OOGO een voorstel gedaan worden met betrekking tot de inkleuring van het netwerk in Zuid-Limburg.

De centrale beleidsgroep Zuid-Limburg bereidt hiervoor een voorstel voor. Het voorstel betreft de rol en taak van de centrale beleidsgroep, de verhouding tot de bestaande (bestuurlijke) overleggroepen en de ondersteuningsbehoefte. Dit voorstel zal in het OOGO van juni 2022 worden geagendeerd.

4. Basis op orde

a. Kengetallen PO

Het deelnamepercentage (het totaal aantal leerlingen in SO en SBO is afgezet tegen het aantal leerlingen in het samenwerkingsverband). Daaruit blijkt een daling van het deelnamepercentage in het SBO en een stijging van het deelnamepercentage in het SO.

DATUM
23 december 2021

Dit percentage ligt fors boven landelijk gemiddelde. Uit de kengetallen van de instroom in het speciaal (basis)onderwijs (eerste TLV-aanvragen) blijkt een stijging van het totaal aantal eerste aanvragen van 13 leerlingen tov vorig schooljaar. Het aandeel verwijzingen vanuit de eigen basisscholen stijgt met 9 leerlingen (van 74 naar 83), het aandeel zijstroom (vanuit onderwijs zoals bv. verhuizingen) stabiliseert (-1 leerling tov vorig schooljaar; van 36 naar 35) en het aandeel onderinstroom stijgt met 5 leerlingen tov vorig schooljaar (van 48 naar 53). Schoolbesturen gaan de cijfers verder analyseren. Het is aangewezen om gezamenlijk met gemeenten de cijfers mbt onderinstroom (vanuit KBC, MKD en kinderopvang) te bestuderen om duidelijk te krijgen waar maatregelen genomen kunnen worden om de instroom in SO/SBO om te buigen.

Een overzicht van de deelname aan de knooppunten van schooljaar 2021-2022, periode september 2021 t/m november 2021. Hieruit blijkt dat we in theorie de knooppunten als middel van interprofessionele samenwerking inzetten, maar in de praktijk frictie zit in de realisatie.

Afgesproken:

Verder onderzoek van de cijfers.

Streven naar continuïteit in de deelname knooppunten. Aanwezigheid JGZ/GGD wordt opgepakt door wethouders Gezondheid en de GGD.

b. Tour de Werkplaats ZL/schoolarrangement

- De Inspiratieregio Zuid-Limburg heeft zich tot doel gesteld alle kinderen de kans te bieden zich optimaal te ontwikkelen. De regio streeft daarbij naar zoveel mogelijk inclusief onderwijs. Om dit te realiseren is er Tour de werkplaatsen opgezet gericht op preventie in plaats van curatie. De focus ligt daarbij op 'de basis op orde' in reguliere scholen PO en VO met behulp van een schoolarrangement. Een schoolarrangement is een uitwerking van de wijze waarop onderwijs en gemeenten vanuit hun gezamenlijke verantwoordelijkheid de ondersteuning van de jeugd op een reguliere school voor primair of voortgezet onderwijs preventief in samenhang en integraal aan willen pakken. Aan dit gecombineerde ondersteuningsaanbod op reguliere scholen ligt geen individuele beschikking (jeugdwet) of beschikking SWV (TLV) aan ten grondslag.
- Het programma Tour de werkplaatsen is in 2020 gestart met 12 werkplaatsen als voorlopers. In Maastricht-Heuvelland nemen de volgende scholen deel: Kindcentrum Belfort, BS de Triangel/ SBO Bernardus, BS Op de 10 Bunder en VMBO Maastricht. Elke werkplaats heeft zelf vastgesteld wat nodig is aan een gecombineerd ondersteuningsaanbod onderwijs en zorg om (meer) preventief te werken ('basis op orde'). De basis op orde kan per werkplaats verschillen afhankelijk van de doelgroep, wijk, schoolgrootte etc. Onlangs is de inventarisatie afgerond, zie bijlage van PO-scholen.
- Op basis van de inventarisatie gaan de werkplaatsen aan de slag met het ontwikkelen van een schoolarrangement. Hiervoor krijgen zij ondersteuning van de landelijke Onderwijs alliantie. In bijgaande notitie wordt dit beschreven. In december 2023 wordt het traject afgesloten.

DATUM
23 december 2021

De 12 scholen hebben dan een schoolarrangement ontwikkeld en geïmplementeerd en er is een "gereedschapskist" ontwikkeld die door andere scholen gebruikt kan worden bij het opzetten van een schoolarrangement.

c. Ontwikkeling Instapklassen M-H

In januari 2020 is de instapklas van start gegaan in Kindcentrum Manjefiek. De instapklas is een variatie op de 'startklas' zoals deze al in regio Parkstad op een 9-tal locaties loopt. Binnen de gemeente Maastricht is dit de eerste in zijn soort. De pilot is een samenwerking tussen Xonar en MosaLira. Gemeente Maastricht is ook vanaf het begin erbij betrokken geweest en heeft vanaf september 2020 subsidie verstrekt voor dit initiatief met een looptijd van tenminste 3 jaar.

De instapklas is een pilot om te onderzoeken of de werkwijze bijdraagt aan zo inclusief mogelijk onderwijs in Maastricht. In de instapklas wordt in de basisondersteuning extra ondersteuning ingezet, betaald door de gemeente Maastricht. Deze extra ondersteuning geeft jonge kinderen een kansrijke start en realiseert zo inclusief als mogelijk en thuisnabij passend onderwijs voor kinderen vanaf 4 jaar.

In de instapklas is plek voor 16 leerlingen, die op diverse momenten gedurende het schooljaar kunnen in- en uitstromen. Uit de resultaten/evaluaties van het eerste schooljaar kunnen we constateren dat door middel van de instapklas 46% van de kinderen is kunnen instromen in het reguliere onderwijs. Ondanks dat de instapklas in Maastricht nog op kleinere schaal gesitueerd is, komt dit overeen met de resultaten die behaald worden in Parkstad.

Op grond van de ervaringen dusver in Maastricht, de ervaringen in Parkstad en het stijgende aantal leerlingen met een speciale ondersteuningsbehoefte/speciaal onderwijs wordt er binnen de gemeente Maastricht verkend op welke wijze er uitbreiding van aanbod kan plaats vinden. Er is ambtelijke afstemming in de subregio en onderzocht wordt of de werkwijze ook van meerwaarde kan zijn voor de gemeenten in het Heuvelland.

Afgesproken:

Aantallen kinderen uit de verschillende gemeenten op de MKD's en KBC's worden onderzocht. Een eventueel voorstel voor meerdere instapklassen in MH wordt voorgelegd in OOGO van juni 2022.

d. Doelgroeparrangementen

- Van de 17 SO/SBO-scholen zijn er inmiddels 16 actief bezig met PVA of vooraanvraag.
- Herstelopdracht 2021-2022, uitbreidingsaanvraag 2022-2023 en vooraanvragen 2022-2023 (25 november in stuurgroep ZL):
 - Adelante Maasgouw:
 - Uitbreidingsaanvraag SBO de Wissel jan 2022-september 2023:
 - Vooraanvraag 2022-2023 SBO Arcadia, SBO Boemerang, SBO Blinker en SBO Mozaïek:

DATUM
23 december 2021

- Instroommomenten SO/SBO schooljaar 2021-2022:
Hele jaar plaatsing mogelijk: na zomervakantie, na kerstvakantie, na Pasen.
Instroommoment bepalen in knooppunt. Overbruggingsperiode regulier onderwijs/thuis in knooppunt afwegen/bespreken.
- Voor 2022 zal er vanuit de gemeenten in Zuid-Limburg regionale capaciteit beschikbaar worden gesteld vanuit het Transformatiefonds, met als doelstelling de (door)ontwikkeling van de Doelgroeparrangementen en de ontwikkeling van schoolarrangementen.

e. Zorg-onderwijsarrangementen

Op verzoek van het regioplatform en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs werkt Alterius een regionale aanpak uit voor leerlingen waarbij zorg (tijdelijk) voorliggend is. Door het inzetten van een integraal zorg-onderwijsarrangement kan voor deze groep leerlingen toegewerkt worden naar een genormaliseerde voortzetting van hun onderwijsloopbaan. Het regioplan gaat over de inzet van arrangementen ingericht vanuit het IZEO (Integraal Zorg En Onderwijsaanbod) gedachtegoed. Tijdens de vergadering zal een update van het proces gegeven worden.

f. Samenwerking VO en VSO, op weg naar inclusiever onderwijs

Het bestuur samenwerkingsverband VO heeft een duidelijke visie ontwikkeld en vastgesteld om tot stappen naar inclusiever onderwijs te komen. Dit resulteert in de ambitie tot een aantal concrete inclusie trajecten. Een concreets voorbeeld is de Symbioseklas op het Bonnefantencollege met leerlingen van IVOO-D. Voor de leerlingen geeft dit perspectief op een stap naar regulier onderwijs, met zicht op meerdere uitstroomprofielen, met behoud van de begeleiding van experts van IVOO. Voor de docenten biedt dit een omgeving tot kennisuitwisseling en uitbreiden van handelingsrepertoire. De opgedane ervaring wordt gedeeld binnen het samenwerkingsverband ter lering voor andere inclusie trajecten.

Afgesproken:

Ook hierop over een half jaar verdere stappen zetten na gedegen voorwerk in zelfde lijn als met de Instapklassen.

g. LWOO

Sinds 1 januari 2016 maakt het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) onderdeel uit van passend onderwijs. Dat houdt in dat samenwerkingsverbanden zelf verantwoordelijk zijn voor het invullen van het beleid rond lwoo. Het geld gaat niet meer rechtstreeks naar de scholen, maar naar de samenwerkingsverbanden. Voor toewijzing ervan bestaan landelijke criteria, die de overheid uiteindelijk wil loslaten. In essentie om het labelen van kinderen los te laten, en de scholen meer ruimte en flexibiliteit te bieden in hun beleidsvrijheid en het organiseren van ondersteuning.

Het samenwerkingsverband heeft gekozen voor de populatiebeposting. Dat impliceert dat de allocatie van middelen naar de scholen niet gebaseerd is op aantallen geïndiceerde leerlingen, maar op basis van de populatie van de school. Voor de komende periode (tot aan de wetswijziging lwoo) worden de beschikbare middelen verdeeld op basis van de werkelijke

DATUM
23 december 2021

aantallen vmbo-basis en -kader leerlingen (gemeten per teldatum 1 oktober voorafgaand aan dat jaar). Op samenwerkingsverband niveau wordt een verantwoordingskader ontwikkeld voor financiële verantwoording van de middelen en een afsprakenkader waarin de school duidelijk maakt hoe zij de ondersteuningsbehoefte van de leerling in beeld krijgt, de voortgang van de leerling volgt en het ondersteuningsaanbod evalueert en optimaliseert.

Het bestuur samenwerkingsverband heeft dit besluit genomen, na een positief advies van de beleidsadviesraad Maastricht Heuvelland en een positieve instemming van de OPR Maastricht. Dat betekent de facto dat we niet meer spreken over “lwoo” leerlingen, maar leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

h. Rapportage Oberon VO

In opdracht van de schoolbesturen van de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs VO Parkstad, Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek doet Oberon onderzoek naar de ontwikkeling van de deelname van leerlingen aan het praktijkonderwijs (pro) en het voortgezet speciaal onderwijs (vso).

Aanleiding voor het onderzoek is het deelnamecijfer PrO dat in alle drie de samenwerkingsverbanden stijgt en in samenwerkingsverband Parkstad aanzienlijk hoger ligt dan het landelijk gemiddelde en ook het deelnamepercentage vso van alle drie de samenwerkingsverbanden dat hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Ondanks alle inzet om de deelname aan pro en vso te verminderen, is het in de afgelopen jaren niet gelukt om de noodzakelijke daling te realiseren. Om de ambitie van een afname van de deelnamepercentages pro en vso in de komende jaren te realiseren, hebben de schoolbesturen behoefte aan meer en gedetailleerder inzicht in de ontwikkelingen in de deelname aan pro en vso, maar ook aan inzicht in mogelijke verklaringen en oplossingen voor de hoge deelnamepercentages pro en vso. In de bijlage is een samenvatting opgenomen van de aanpak.

Afgesproken:

Onderzoekers liggen op schema. Rapport en conclusie zullen naar verwachting 2^e helft januari 2022 beschikbaar zijn.

i. Monitor VVE

Mondelinge toelichting van de stand van zaken Monitor VVE en de implementatie in Maastricht-Heuvelland.

Afgesproken:

Er is verschil tussen de vorderingen ten aanzien van de implementatie van het kwantitatieve en het kwalitatieve gedeelte van de monitor. Het kwantitatieve gedeelte is het verst gevorderd en zal het eerst resultaten opleveren die gedeeld kunnen worden. De implementatie van de afspraken over de kwalitatieve resultaatafspraken zullen later beschikbaar zijn.

DATUM
23 december 2021

5. Samen Duiden, Samen Doen

a. Transformatieplan jeugdhulp

Diverse werkgroepen zijn aan de slag gegaan (GIK-J –zware, residentiele jeugdhulp-, Wonen, Ambulante jeugdhulp –groep/individueel-, crisis). Diverse kernpartners, waaronder ouders en jongeren en aanbieders zijn gevraagd naar knelpunten bij huidige systematiek en gewenste oplossingen. Bij werkgroep ambulante jeugdhulp is Doreen betrokken als vertegenwoordiger onderwijs. Alle werkgroepen kennen eigen dynamiek en snelheid. Met de gemeentelijke bestuurders staat een overleg gepland inzake mogelijke verwervingskoers en dilemma's inzake een aantal thema's zijn besproken (bijv. integraliteit: positie voorliggend veld, regie).

Afgesproken:

Uitgangspunt 'alle kinderen krijgen de zorg die ze nodig hebben' blijft overeind.

Streven is om het aantal zorgaanbieders drastisch terug te brengen.

Op 9 maart 2022 is besluitvorming voorzien in het bestuurlijk overleg Jeugd.

Daarna blijft onderwijs in de uitwerking goed aangehaakt.

b. Rapportage knooppunt mbo 2020 (bijlage 8)

In de notitie wordt verslag gedaan van het mbo-knooppunt 2020 bij het VISTA college en Citaverde college in Zuid-Limburg en per subregio.

- De samenwerking tussen de kernpartners wordt als positief ervaren. Partners waarderen de samenwerking, diversiteit van expertise, communicatie, bereikbaarheid, laagdrempeligheid en affiniteit met de doelgroep bijzonder. Er zijn nog wel verbeterpunten, zoals bekendheid van partners in onderwijsteams, terugkoppeling van partners in school en het eerder signaleren van zorgwekkend ziekteverzuim.
- De coronamaatregelen vroegen om aanpassingen in de samenwerking tussen knooppuntpartners en in de begeleiding van studenten. Kernpartners waren vaak niet op locatie aanwezig. Met deelname aan MsTeams-teamoverleggen werden partners bekend in onderwijsteams. De gesprekken met studenten werden vaker online gevoerd. Bij complexe problematiek is gekozen om buiten te wandelen met studenten. De coronamaatregelen hadden hun invloed op de problematiek van studenten. Door de maatregelen hebben meer studenten behoefte gehad aan didactische én sociaal-emotionele ondersteuning.

Er was een duidelijke toename van depressie, zwaarmoedige gedachten, druk van examens, concentratie en motivatieproblemen. Door de digitale onderwijssituatie was het voor onderwijsprofessionals moeilijker om verzuim of zorgwekkende signalen vroegtijdig te signaleren. Studenten ervoeren aanvankelijk een drempel voor online-begeleiding door een knooppuntpartner waardoor ze mogelijk langer wachtten of uitstelden. Kwetsbare jongeren konden op school (digitaal) onderwijs volgen en begeleiding krijgen. Er zijn ook studenten waarvoor het onlineonderwijs juist goed heeft gewerkt. Ze ervaren minder prikkels of sociale angst waardoor ze succeservaringen opdoen in onderwijs.

DATUM
23 december 2021

- Cijfers mbo coach:
 - Er zijn 129 studenten begeleid, waarvan 109 bij VISTA en 20 bij Citaverde.
 - 78% is afkomstig uit Parkstad, 9% uit Maastricht Heuvelland, 7% uit de Westelijke Mijnstreek en 6% van buiten Zuid-Limburg
 - 18,6% van de studenten is 18- en 81,4% 18 jaar of ouder
 - Bij ruim een derde (37%) bij VISTA was al jeugdhulp betrokken. Deze gegevens zijn niet bekend bij Citaverde.
 - Op VISTA wordt een toenemende vraag zichtbaar vanuit de doelgroep NT-2.
- De problematiek had met name betrekking op: angst en depressie, huisvesting, financiën, sociaal emotionele weerbaarheid, verstoorde relatie met ouders. 80% van de studenten blijkt in meer of mindere mate problemen te hebben op meerdere leefgebieden.
- Er zijn algemene ontwikkelpunten benoemd voor heel Zuid-Limburg, zoals het vergroten van de zichtbaarheid, de integratie van knooppuntpartners binnen het mbo, het uniform inrichten en uitbreiding van expertise (GGZ, JGZ, financieel), het organiseren van een collectief aanbod, een specifiek aanbod voor studenten met een immigratie achtergrond en het inzetten van hbo-ers.

c. Memo bekostiging mbo-coach 2022-2023 en 2023-2024

Doel: ter instemming met voorstel:

1. Akkoord gaan met de wijze van bekostiging, verantwoording en afrekening van de inzet van mbo-coaches in de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024.
2. Na positief besluit het voorstel zo nodig laten bekrachtigen door de lokale colleges.

Samenvatting:

- Op alle scholen (po, vo en mbo) in Zuid-Limburg zijn knooppunten ingericht waar onderwijs-ondersteuning en zorg met elkaar verbonden worden. Het uitgangspunt is vindplaats is werkplaats, tenzij dit niet mogelijk is. De functie "mbo-coach" is in 2019 geïntroduceerd in het mbo. De andere partners werkten al op het mbo. De mbo-coaches zijn afkomstig van de welzijnsorganisaties in een betreffende regio en beschikken elk over een eigen expertise, bijvoorbeeld GGZ of sociaal-maatschappelijk. Op basis van het aantal studenten op de schoollocaties in de betreffende regio's is de volgende jaarlijkse inzet bepaald: 1 fte in de Westelijke Mijnstreek, 1 fte in Maastricht Heuvelland en 2 fte in Parkstad. Het gaat in totaal om 4 fte per jaar.

De mbo-coaches hebben een toegevoegde waarde. Dit blijkt uit:

- Het maatschappelijk rendement. Uit de MKBA blijkt dat jongeren eerder zorg krijgen, omdat problemen eerder worden gezien. Dit leidt tot een verbetering van het psychisch en sociaal functioneren, minder terugval in het oude gedrag en het voorkomen van escalatie met bijbehorende maatschappelijke kosten. Na verloop van tijd ervaart 60% van de studenten een verbetering of stabilisatie van de psychische problemen.

DATUM
23 december 2021

De helft is (mede) het gevolg van de mbo-coach. Verder ligt een groot effect (60%) in het weer op de rit krijgen van de opleiding. Dit resulteert in een MKBA van 1,4. Dat wil zeggen dat iedere geïnvesteerde euro € 1,40 oplevert.

- De mbo-coaches leveren een bijdrage aan Trendbreukopgave.
- Door laagdrempelige begeleiding is zwaardere zorg minder vaak nodig. Volgens de mbo-coaches wordt ongeveer 30-40% van de binnengekomen casuïstiek niet doorverwezen naar vervolgzorg.
- Sinds 2020 wordt deze functie volledig bekostigd vanuit het vsv-programma (Voortijdig Schoolverlaten). Vanaf het schooljaar 2022-2023 zal nog 50% uit het vsv-programma betaald worden. De andere 50% wordt als cofinanciering van de gemeenten gevraagd. Hiervoor is een verdeelsleutel op basis van aantal mbo-studenten per gemeente toegepast.
- Het VSV-programma eindigt juli 2024. Omdat de mbo-coach een duidelijke en blijvende meerwaarde heeft, blijkt ook uit de MKBA, zal in 2023 een besluit moeten worden genomen over de structurele inzet en bekostiging. Er zijn diverse opties. Onderzocht wordt onder andere of de mbo-coaches meegenomen kunnen worden in de inkoop basishulp jeugd van 1 januari 2023.

Afgesproken:

Voorstel voor de bijdrage van gemeenten wordt verder uitgewerkt en in het voorjaar tijdig ter besluitvorming aangereikt aan de colleges van de afzonderlijke gemeenten en om mee te nemen in voorjaarsnota/kadernota en begroting 2023.

6. Rondvraag en sluiting